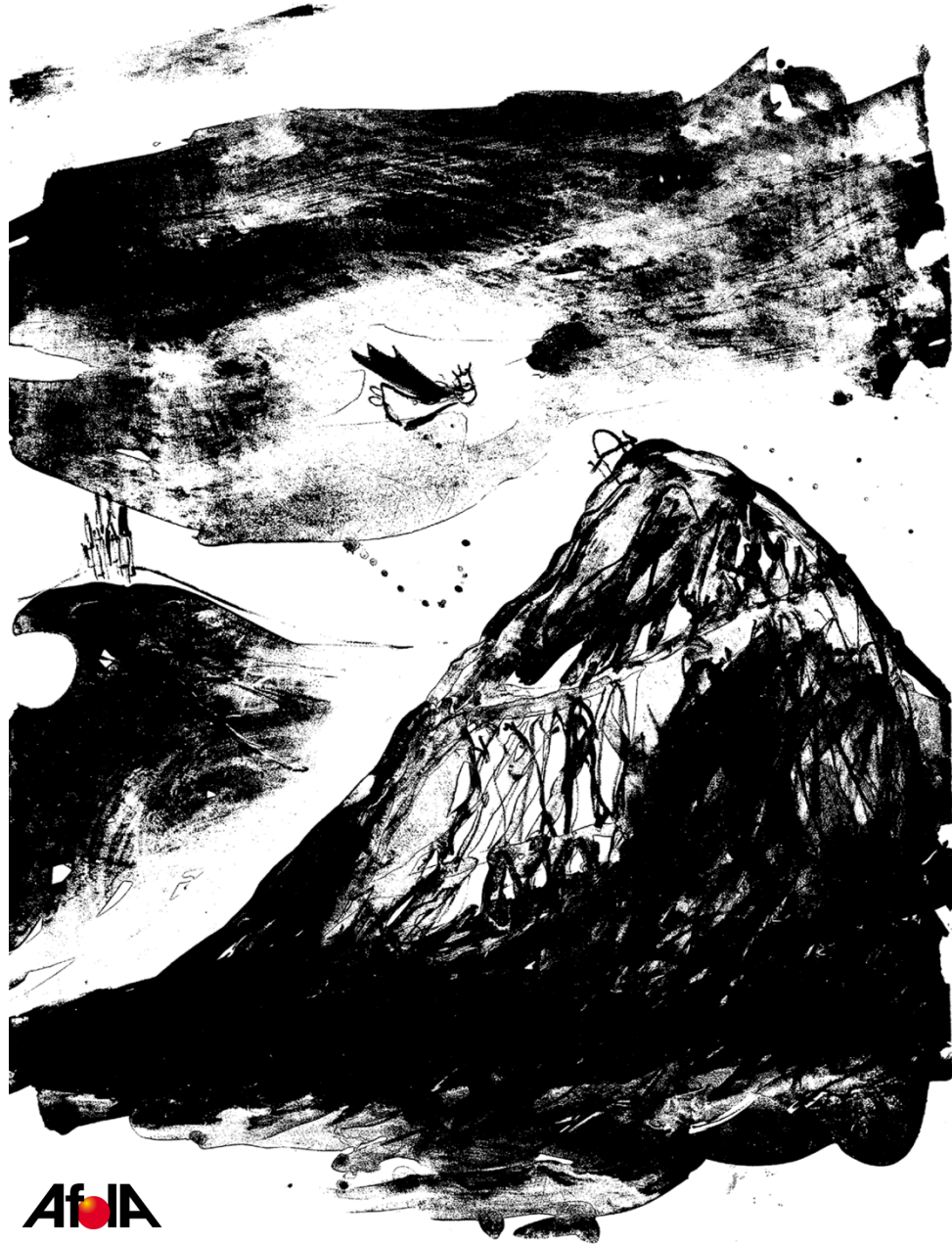


**Ole Dan Larsen**



**Af IA**

# **Rejsekammeraten**

**Frit efter H.C. Andersen**

## **REJSEKAMMERATEN af Ole Dan Larsen**

© Afola 2020. Opførelsesrettighederne tilhører Ole Dan Larsen og Afola.

Afola, Zentavej 18, 9260 Gistrup. [www.afola.dk](http://www.afola.dk)

### *Udgivelser af Ole Dan Larsen:*

H.C. Andersen: Snedronningen, Afola 2002 (ebog Afola 2020)

Ole Dan Larsen: Mjöllner og Mistelten, Afola 2002 (ebog Afola 2020)

W. Shakespeare: En Skærsommernatsdrøm (overs. og bearb.), Drama 1989 (ebog Afola 2020)

Cambrigde serie: Arbejdsbog til En Skærsommernatsdrøm (overs.), Drama 2000

George Büchner: Woyzeck (overs. og bearb.), Drama 1992 (ebog Afola 2020)

Ole Dan Larsen: Troldspejlet, Drama 1996 (ebog Afola 2020)

Ole Dan Larsen: Den evige Faust, Afola 1998 (ebog Afola 2020)

W. Shakespeare: Stormen (overs. og bearb.), Afola 2002 (ebog Afola 2020)

H.C. Andersen: Rejsekammeraten, Afola 2002 (ebog Afola 2020)

H.C. Andersen: Skyggen, Afola 2005 (ebog Afola 2020)

Ole Dan Larsen: Den skjulte prins, Drama 2009 (ebog Afola 2020)

Ole Dan Larsen: Webdronningen, Afola 2011 (ebog Afola 2020)

ISBN 978-87-91402-27-2

# REJSEKAMMERATEN

- et eventyr i 14. billeder

## Personer

Johannes	fattig, men håbefuldt ung mand
Faderen	hans fromme og nøjsomme far
Kræn	ufølsomt gældsinddriver
Peer	lidt mindre ufølsomt gældsinddriver
Rejsekammeraten	der har en gæld at betale
Den gamle kone	som sælger ris og giver ros
Andersen	som er med på den bedste
Schnoor	teaterdirektør som trækker i trådene
Slagteren	solid ernæringsdrivende
Fido	slagterens varme hund
Kongen	den milde og overbærende regent
Dronningen	hans knapt så milde og overbærende hustru
Prinsessen	deres egensindige datter
Marskallen	det trofaste holdepunkt for hoffet
Hofdamen	som både står og går bag prinsessen
Trolden	som både er og gør afhængig
Troldtøj	som hjælper de onde
Alfer	som hjælper de gode

## Scenebilleder

	<b>side</b>
1. billede: Hytten	5
Mellemspil på kirkegården	6
2. billede: Kirken	7
Mellemspil hos alferne	10
3. billede: Skovkanten	11
Mellemspil foran kroen	14
4. billede: Kroen	15
Mellemspil hos ånderne	20
5. billede: Slottet	21
Mellemspil på kroen	24
6. billede: Slottet	25
Mellemspil hos alferne	29
7. billede: Troldehulen	30
Mellemspil i stormen	32
8. billede: Slottet	33
Mellemspil hos alferne	36
9. billede: Troldehulen	37
Mellemspil i stormen	39
10. billede: Slottet	40
Mellemspil hos alferne	42
11. billede: Troldehulen	43
Mellemspil i stormen	47
12. billede: Slottet	48
Mellemspil ved brylluppet	50
13. billede: Prinsessens gemakker	51

## 1. billede: HYTTEN

*Johannes hjem i en fattig hytte. Faderen ligger døende i sin seng.*

- Johannes      *(Ude)* Far, far! Jeg har flettet et hegn af pilekviste. Nu kan du ligge her i solen og den friske luft uden at få træk. *(Ind)*  
Far? Er du vågen?
- Fader            Du er en god søn, Johannes. Men jeg tror ikke jeg får gavn af dit læhegn.
- Johannes        Hvad mener du?
- Fader            Jeg følte en varm hånd røre ved mig. Og en uendelig kærlig stemme hviskede: Kom.
- Johannes        Jamen far! Jeg har kun dig i hele verden. Vi to har jo kun hinanden.
- Fader            Vi har alle vores tid. Og når den er udløbet bliver vi kaldt hjem.
- Johannes        Jamen, hjem: Det er jo her.
- Fader            Livet på jorden har vi kun til låns en kort stund. Jeg er bare ked af, at jeg ikke får lært dig nok.
- Johannes        Jamen du har jo lært mig alting.
- Fader            Ikke det mest værdifulde.
- Johannes.        Hvad er det?
- Fader            Hvis bare din mor havde levet.  
Der står i biblen: En mand forlader sin far og sin mor og holder sig til sin hustru, og de to bliver ét kød.
- Johannes        Så bliv her og lær mig det.
- Fader            Læg din skæbne i Guds hånd. Så sker der dig intet ondt.
- Johannes        Hvis du dør så er jeg helt alene.
- Fader            Drag ud i den vide verden og søg din lykke. Verden er en stor læremester.
- Johannes        Jamen far .....
- Fader            I slagbænken ligger halvtreds rigsdaler. Det er din arvelod.
- Johannes        Halvtreds rigsdaler?! Far! Dem kunne vi have brugt til at gøre dig rask.

Fader Johannes! Hverken lægen eller apotekeren eller den kloge kone kan gå mod Guds vilje. Og med dem er din fremtid sikret. Husk hvad jeg har lært dig ..... Se, Johannes! Se ..... !

Johannes Hvad skal jeg se?

Fader Lyset! Hvor er det smukt ..... (*Dør*)

Johannes Far .....? Far!!!  
*(Lukker faderens øjne og folder hans hænder.)*  
 Åh, kære, kære far .....  
*(Falder grædende i søvn over sengen.)*

*(Johannes drømmer en underlig drøm: Solen og månen danser for ham, mens faderen ler til ham. Prinsessen kommer ind, danser for ham. Rækker ham hånden og danser med ham.)*

Faders stemme Kom Johannes, kom! Verden venter på dig. Ser du hvilken brud du har fået? Hun er den dejligste rose af alle i hele verden.

## Mellemspil på kirkegården

*Klokker ringer til begravelse.*

Præsten Af jord er du kommen.  
 Til jord skal du blive.  
 Af jord skal du igen opstå.

Din far var et godt menneske og god mod alle. Se blot hvor naboerne pynter graven med blomster. Når du nu drager ud i verden for at søge din lykke, så gå med Gud mit barn, og lad din far være dit eksempel i et og alt.

Johannes Det vil jeg.

## 2. billede: Kirken

*En kiste med en død mand står på to bukke. Den nedgående sol skinner ind ad vinduet på kisten. Det tordner i det fjerne. Under Johannes' replikker forsvinder solen, og tordenvejret trækker hen over kirken.*

Johannes        *(Ind)* Mon ikke jeg kan hvile mig her?  
                      Åh, undskyld, jeg så ikke at .....  
                      Hvil i fred fremmede. Sådan lå min far også i vores kirke. Mange, mange mil herfra.  
                      Se mine knoer: Jeg har sat alle de forsømte gravsteder i stand. Måske er der en der vil gøre det samme ved fars grav.  
                      Åh, hvor er jeg træt.  
                      *(Johannes falder i søvn.)*

Kræn             *(Ind)* Kom nu Peer! Hva' venter du på?

Peer              *(Ind)* Det var som grædepilen på kirkegården greb fat i mig!

Kræn             Du ka' sel' være grædepil. Det er stormen.  
                      Av for satan! *(Kraftigt lyn)*  
                      Her er jo mørkt som i en grav.

Peer              La' vær og sig sådan noget.

Kræn             Åhr din bangebuks. Tænd lysene oppe på bordet.

Peer              På bordet? Er det alteret, du mener?

Kræn             Se så og få tændt lys!

Peer              Ja, ja, ja! *(Tænder alterlysene)*  
                      Og bevar mig min skyld, som jeg bevarer mine skyldnere.

Kræn             Se! Der ligger han. Bæstet!

Peer              Han ser så fredelig ud.

Kræn             Ja det tror da pokker. Han er jo død, mand!

Peer              Hvor ku' han gøre det?

Kræn             Gøre hva'?

Peer              Bare så'en og gå hen og dø. Og snyde os for vores penge.

Kræn             Gid satan havde ham!

*(Et særlig kraftigt lynnedslag får Peer til at gemme sig.)*

Kræn Peer? Peer, hvor er du nu henne?

Peer Her.

Kræn Hvad fanden kravler du rundt på gulvet for? *(Kraftigt lyn)*

Peer Lad vær' me' og bande så'en. Husk vi er i en kirke.

Kræn Hvad kender du til kirker? Plejer du at komme her?  
Nå, ska' vi så komme i gang!  
*(Sparker bukken under kistens benende væk.)*

Johannes *(Vågner)* Hvad? Hvad sker der?

Peer *(Gemmer sig)* Han kommer efter os! Han kommer efter os!

Kræn Åhr gå hjem og vug. Han er stiv som et brædt.  
Men her er der en lurer! Op med dig! Eller ska' du smage kniven?

Johannes Av! Av! Det er jo bare mig.

Kræn Hvad fanden laver du her? *(Kraftigt lyn)*

Johannes Jeg lå bare og sov.

Kræn Sov? I kirken?

Peer *(Rejser sig)* Det ka' da godt være det er rigtigt. Jeg faldt også i søvn dengang jeg var i kirke.

Johannes Hvad gør I her i kirken? Hvad laver I med den døde?

Kræn Hva' fanden rager det dig! *(Kraftigt lyn)*  
Vi smider ham på møddingen.

Johannes På kirkegårdsmøddingen? Jamen, det kan I da ikke.

Kræn Prøv og stop os!  
Du ka' sige til de andre, at hvis ikke de betaler hva' de skylder os, så ender de osse på møddingen. Og det før de dør!

Johannes Skyldte han jer penge?

Kræn Ja gu' skyldte han os penge. Og han døde uden og betale. Og det gør man ikke ustraffet. Tag fat i kisten Peer.

Johannes Vent lidt. Jeg har halvtreds rigsdaler. Kan det dække gælden?

Peer Det er da alt for ---



Kræn            Hold kæft Peer! Det er lige netop hva' han skyldte os. Ve' det sige, at du ve' betale hans gæld?

Johannes       Hvis I så lader være med at gøre ham noget.

Kræn            Det er en aftale. Hit med pengene.

Johannes       Og I gør ham ikke noget?

Kræn            Jeg sværger ve' alt hva' der er mig helligt. *(Særlig kraftigt lyn)*  
Du forstår, det er ikke noget personligt. Det er ren forretning.

Johannes       Så tag dem da.

Kræn            Tak, unge mand. Du har lige reddet et lig fra og bli'e slået ihjel. *(Går, men vender tilbage)* Hvis jeg må gi' dig et godt råd: Så se og bli' lidt tør bag ørerne, hva'. *(Ud)*

Johannes       Jamen .....? Jeg har da ikke været ude i regnen...

Peer             Hov Kræn, vent på mig. Vi skal jo dele. Kræn, vent. *(Ud)*

Johannes       *(Til den døde)* Jeg kender ikke dit navn, men jeg hedder Johannes. Når du kommer i himlen vil du så hilse min far og sige at jeg har det godt.  
Hør! Uvejret er ovre. Og nu skinner månen så jeg kan finde vej.  
*(Ud)*

## Mellemspil hos alferne

*Alfernes natteverden.*

- Alfrida            Natten er opfyldt af sølv månens skin,  
og i den blideste midsommervind  
føler jeg skabelsens ånd mod min kind.  
Selve naturen har opladt mit sind.
- Lillealf            Pas på! Der kommer nogen!
- Alfrida            Åhr, dit dummerhoved. Lærer du nogensinde at se dig for! Nu tabte  
jeg koncentrationen. Lige ned i brændenælderne.
- Lillealf            Undskyld! Men det er et menneske!
- Alfrida            Det kan jeg se. Men derfor behøver du da ikke at buse lige ind i mig.
- Alfryd            Nu er du efterhånden en alf på tre hundrede år. Du må da snart have  
lært at se forskel på mennesker.
- Alfrida            Skam dig! Og flyv så hen og syng for ham. Han trænger til det.
- Lillealf            Jamen det er så svært at se forskel. De vil alle sammen det bedste  
og det rigtige. Og det er alt sammen forskelligt.
- Alfrida            Du må se bagom: Til deres sjæl. Så kan du se om de er mørke eller  
lyse. Kom nu af sted.
- Alfryd            Altså! Hvad skal der dog blive af ungdommen nu om dage?
- Alfrida            Kom, lad os hjælpe ham.

### 3. billede: Skovkanten

*Tidlig morgen, solen skinner. Der er udsigt over et bølgende landskab med bjerge i horisonten.*

- Johannes        *(Ind)* Der var koldt og mørkt i skoven men det var som om der var nogen der viste mig vej. Edderkoppespindene glimtede i månelysset, og dugdråberne blinkede foran mig og kaldte "Kom, kom, denne vej". Men nu stråler solen. Solen ..... og månen ..... Og prinsessen .....? Hun var kun en drøm. En dejlig drøm.
- Rejsekam        *(Ind)* Halløj kammerat! Hvorhen så tidligt?
- Johannes        Se alle de glimtende perler som Vor Herre har strøet ud over markerne. De kan føre mig alle vegne hen på én gang.
- Rejsekam        Ja, så får du travlt.
- Johannes        Jeg er på vej ud i den vide verden for at søge min lykke.
- Rejsekam        Skal vi så ikke følges ad?
- Johannes        Jo gerne. Straks da jeg så dig tænkte jeg: Det er en god rejsekammerat. Jeg ved ikke ret meget om verden.
- Rejsekam        Men vi kan jo supplere hinanden. Jeg kender til verden fra mange rejser. Til gengæld kan jeg bruge dine åbne øjne til at opleve verden på ny.
- Johannes        Skal vi så ikke gå med det samme? Jeg hedder Johannes.
- Rejsekam        Så hedder vi næsten det samme. For jeg hedder jo Hans.
- Johannes        Og du sagde, at verden er stor. Den ligger helt sikkert åben for to jo-hanser.
- Konen            *(Ind)* Go' mo'ren de herrer.
- Johannes        God morgen morlille. Er det ikke et velsignet vejr i dag?
- Konen            Efter torden kommer sol. Og når solen skinner er bentøjet meget bedre.
- Johannes        Hvad laver I her så tidligt?
- Konen            Tidligt? Skal jeg nå markedet, så må jeg gå når solen står op.
- Johannes        Markedet?
- Konen            Ja, markedet. Jeg skal sælge mine tre ris.

Johannes Sælge ris? De bundter grene dér?

Konen Unge mand, du har meget at lære. De er gode til fejekoste. Og jeg ved et sted - ja du får ikke at vide hvor - et sted hvor risene er så gode så de holder dobbelt så længe som andre ris.

Johannes Så håber jeg du får en god pris for dem.

Konen Det gør jeg. Mine ris har givet flere småfolk end alle de andre tilsammen.

Johannes Småfolk? Hvad har det med ris at gøre?

Konen Du har sandelig meget at lære. Hvis du kærligt riser din kæreste, bliver hun snart med barn. Og mine ris er de bedste. Har du dig en kæreste?

Johannes Næh, det har jeg ikke.

Konen Det tænkte jeg nok. Er der så en pige du kan lide?

Johannes Næh, jeg kender ikke nogen. Men jeg har drømt om en prinsesse.

Konen Se, se. Det var altid en begyndelse. Så kommer resten med naturens gang. -  
Er han stum, din ven?

Rejsekam Ikke helt. Men min unge ven her skal lære hele den vide verden at kende.

Konen Ja, så får han snart sin sag for. Men han kender da til at snakke med gammelfolk. Vi har alle meget at nå. Far vel på jeres færd.

Rejsekam Farvel mutter.

Johannes Farvel morlille. Og Gud være med jer.

Konen Tak, unge mand. (*Går lidt, men falder om*) Aij, aij! Auv, auv!

Johannes Er der noget galt?

Konen Mit ben! Aij, aij, aij!

Johannes Hun har brækket benet. Vi må bære hende hjem.

Konen Nej! Lad mig ligge. Aij, aij, aij!

Rejsekam Vent lidt, Johannes. Se, mutter, jeg har en salve som kan gøre jer rask igen.

Konen Jamen så gør det. Gør det!

Rejsekam Men jeg vil have mig betalt.

Konen Jeg har ingen penge.

Rejsekam I skal give mig jeres tre ris.

Konen Mine ris! Det var ikke billigt. Aij, aij, aij! Så tag dem da!

Rejsekam Se så her. Sådan og sådan. Nu er I klar. Giv mig hånden.

Konen Jamen! Jamen! Jeg kan stå. Og jeg kan gå! Det var en vidunderlig salve.

Rejsekam Den kan man heller ikke få på apoteket.

Konen Nu er mit ene ben meget bedre end det andet. Kan du ikke give det andet ben noget salve også? Det er nogen sjældent gode ris!

Rejsekam Ha, ha, ha. Mutter, I skal få den på det andet ben. Sådan!

Konen Åh, havde min mand levet, så skulle vi ta' os en polka.

Rejsekam Dans I nu hjem, mutter. I morgen kan I komme hurtigere til marked end nogensinde før.

Konen Det er vist nok! Tak, de herrer, tak. Og få dig så en ordentlig kæreste. *(Ud)*

Johannes Det var da en underlig salve.

Rejsekam Det er en gammel recept.

Johannes Men du forlangte betaling for den. Af en stakkels, gammel, fattig enke.

Rejsekam Fattig? Ja. Gammel? Ja. Stakkels? Nej. Hvad med dig? Vil du have alting forærende?

Johannes Nej, jeg vil da betale for det jeg får. Hvis jeg kan. Hør! Det er en majestætisk fugl.

*(Lyden af en flyvende svane der nærmer sig og falder til jorden.)*

Rejsekam Selv majestæter er dødelige, Johannes. *(Ud)*

Johannes Hvad laver du?

Rejsekam *(Ind med to svanevinger)* Se: To dejlige hvide vinger. De kan nok hjælpe mig.

Johannes Hvordan det?

Rejsekam Selv om du tror på at Gud hjælper dig, er hjælp til selvhjælp ikke at foragte. Gud hjælper den, der hjælper sig selv.

Johannes Det trækker op til uvejr igen. Se de mørke skyer i horisonten.

Rejsekam Det er ikke skyer. Det er bjergene. På den anden side er den rigtig vide verden.

Johannes Jamen lad os så komme af sted. Jeg vil se den vide verden, mens det er lyst.

Rejsekam Det kommer du nu ikke til i dag. Bjergene er ikke så nær ved som de ser ud til. Vi kan være glade hvis vi når til Dalby.

Johannes Dalby?

Rejsekam Det er byen ved foden af bjergene. Der er en kro hvor vi kan hvile os og samle kræfter til turen over bjergene.

Johannes Hvad venter vi på?

Rejsekam Ingenting. Af sted!

Johannes Af sted!

*(Begge ud)*

### **Mellemspil foran kroen**

Andersen Nå! Skal der nu spilles Mester Jakel på kroen?

Schnoor *(Med tysk accent)* Marionettenteater, min Herre! Marionettenteater! Mester Jakel er gut for den små børn, men den marionettenteater være en stur, stur kunst.

Andersen Årh, jeg bli'r så tørstig af og høre Dem snakke. Ska' vi ikke .....?

Schnoor Tak. Tak som byder. Teaterdirektør Schnoor, til tjeneste.

#### 4. billede: Kroen

*I krosalen er et marionetteater. Foran sidder Johannes, rejsekammeraten, slagteren med sin hund og Andersen.*

- Johannes Ih hvor jeg glæder mig. Jeg har aldrig set marionetteater før.
- Rejsekam Det er ligesom rigtigt teater. Men mere spændende. Man ved aldrig hvad der kan ske, for det er med dukker i stedet for skuespillere.
- Slagteren Nå! Hva' bli'r det til? Sker der snart noget?!
- Andersen Nej, nu må du nære dig, slagter. Du må vente til det begynder.
- Slagteren Jamen så se da og kom i gang. Er det ikke det vi har betalt for?  
*(Gong-gong lyder og fortæppet går fra. Kongen, dronningen og prinsessen er på scenen.)*
- Kongen Min kære, lille, søde, rare datter!
- Prinsessen Ja, kære, lille, søde, rare papa!
- Johannes Se prinsessen. Hende har jeg set før.
- Kongen At være konge er ikke noget let hverv.
- Prinsessen Nej, kære lille, søde, rare papa.
- Kongen Kongekronen bliver tungere og tungere på mit kongelige hoved.
- Prinsessen Ja, kære lille, søde, rare papa.
- Johannes Er hun ikke smuk!
- Slagteren Et lille lamseben, hæ, hæ, hæ.
- Andersen Ti nu stille!
- Dronningen Leopold! Kom nu til sagen!
- Kongen Ja, min kære. Straks, straks. Min kære, lille, søde, rare datter!
- Prinsessen Ja, kære, lille, søde, rare papa! Det har du sagt én gang.
- Kongen Jamen lad så være med at afbryde mig.
- Prinsessen Ja, kære, lille, søde, rare papa!

Kongen Jamen lad ..... Min kære, lille ..... Åhrrr ..... Det er på tide, at du finder dig en mand!

Prinsessen En mand, kære lille, søde, rare papa?

Kongen Ja, en mand!. Du må se at blive gift så din mor kan få sig nogle børnebørn. Og så jeg kan slippe for i hvert fald det halve kongerige.

Slagteren Ja! De pigebørn skal sgu giftes, så snart de er mandbare. Ha, ha, ha!

Andersen Hold din mund, slagter!

Prinsessen Det vil jeg gerne, lille, søde, rare papa.

Kongen Hvad?

Prinsessen Det vil jeg gerne, lille, søde, rare papa.

Kongen Hvad vil du gerne?

Prinsessen Jeg vil gerne giftes med Jens.

Dronningen Med Jens?!

Kongen Med Jens!? Hvem er Jens?

Prinsessen Det er ham der hjælper mig op på hesten, når jeg skal ud og ride. Han er så stærk. Og så lugter han så godt.

Dronningen Åh, jeg dåner.

Kongen Hvor har jeg nu det lugtesalt? Så, så, lille Irmgard. Kom til dig selv igen.

Dronningen Puha, tag det væk .....! Nu må du virkelig vise hvem der er konge i dette rige.

Slagteren Ja, kom så. Vis nu hvem der er mand i huset.

Andersen Jamen så hold da din kæft ..... (*Fido Knurrer*) ... og hold på din hund.

Slagteren Bevares, bevares. Hold kæft, Fido!

Andersen Spil bare videre.

Schnoor Tak, herr Andersen.

Dronningen Nu må du virkelig vise hvem der er konge i dette rige.



Kongen Ja, ja, lille Irmgard, det skal jeg nok. Det skal jeg nok.  
Øh-men-øh-jah-det-joh.....  
Min kære, lille pige, du kan jo nok forstå, at det går slet ikke.

Prinsessen Hvad er det der slet ikke går?

Kongen Ja-det-jo-ser-du .....

Dronningen Du skal giftes med en prins af ædel byrd. Og din far har netop inviteret alle unge, ugifte prinser til at komme her i dag og bejle til dig.

Fido *(Knurrer)*

Prinsessen *(Grædende)* Åh nej! Det må I ikke ...

Dronningen Nu skal du ikke lave nogen scener. Det bliver som jeg har sagt!

Fido *(Springer op og bider dronningen i stykker.)*

Slagter Ha, ha, ha! Fido, din dumme køter. Der er sgu da ikke noget kød på de ben. Ha, ha, ha.

Andersen Nu går du altså for vidt, slagter.

Johannes Den stakkels dukke.

Slagteren Kom så Fido. Så skal du få dig et ordentligt kødben.

Andersen Det her skal du høre mere for, slagter.

Slagteren Årh, tag og knyt sylten, hva'. *(Slagter og Fido knurrende ud)*

Schnoor *(Ind. Taler nu uden accent)*  
Åh, min stakkels dronning. Min stakkels dronning!

Andersen Jeg skal nok sørge for at De får erstatning for den ødelagte dukke.

Schnoor Erstatning, erstatning, erstatning. Hvordan kan jeg spille uden dronningen? Jeg må skære nye ben og en ny krop, og det tager flere dage. Se: Splintret, knust, flækket, kvast!

Johannes Du helbredte den gamle kones ben med din salve. Kan du ikke gøre det med hans dronning?

Rejsekam Måske kan jeg hjælpe Dem.

Schnoor Hjælpe?! Er De måske dukkeskærer?

Rejsekam Jeg har en salve som før har helbredt brækkede ben.

Schnoor Vil du prøve den på hende? Du skal få det jeg tjener på forestillingen i morgen.

Rejsekam I morgen er vi rejst. Men du kan give mig den sabel du havde på før forestillingen.

Schnoor Min sabel? Den er et familieklenodie. Den er hærdet i indviet vand og velsignet i domkirken. Men du skal få den hvis du helbreder dronningen.

Rejsekam Lad mig se på hende. Sådan. Så er hun smurt i salven.

Andersen Hov! Hvad sker der?

Schnoor Hun rejser sig! Hvem trækker i trådene?

Dronningen *(Ind på selve scenen)* Tak fordi du helbredte mig. Nu er jeg rask igen. Og fri ... helt fri.

Schnoor Hun går uden at jeg trækker i trådene.

Andersen Jeg sku' vist ikke ha' taget det sidste krus øl.

Dronningen Min kære velgører. Du har gjort det i den bedste mening, men du har gjort mig anderledes. Nu er jeg jo helt forskellig fra min mand og min datter. Hvordan skal jeg kunne leve med det?

Schnoor Det er et mirakel. Smør mine andre dukker. Vil du ikke nok?

Rejsekam Gøre det om, det kan jeg ikke, men jeg kan i det mindste forene dig med din familie.  
*(Smører kongen og prinsessen.)*

Kongen *(Ind på selve scenen)* Irmgard, Irmgard! Hvad sker der? Jeg har aldrig følt mig så fri.

Prinsessen *(Ind på selve scenen)* Far, mor! Hvad sker der?

Kongen Lad kapellet spille op til fest!  
  
*(Musik. Dukkerne og efterhånden personerne danser. Dukkerne trækker sig efterhånden ud af scenen.)*

Schnoor Tak, tak, tak, tusind tak. *(Ud)*

Rejsekam *(Råber efter ham)* Du kan lægge sablen udenfor mit værelse.  
  
*(Der høres folkelarm og lyden af en hestevogn udenfor. Johannes går hen til vinduet.)*

Lakaj (Ude) Gør plads!

Stemme 1 (Ude) Se der kommer hun!

Lakaj (Ude) Ryd gaden!

Stemme 2 (Ude) Det er et flot firspand!

Johannes En karet. Med kulsorte heste.

Lakaj (Ude) Gør plads for prinsessen!

Stemme 3 (Ude) Hvor er hun smuk!

Stemme 1 (Ude) Ja som en giftig blomst!

Johannes Det er hende! Det er hende!

Andersen Hvem hende?

Johannes Prinsessen! Det er hende jeg har drømt om. Hun smilede til mig.

Andersen Vær du glad for at det kun var en drøm.

Johannes Hvad mener du?

Andersen Alle dem hun smiler til dør.

Johannes Det er hende jeg skal giftes med.

Rejsekam Jeg troede ikke du kendte noget til piger. Og nu vil du giftes!

Johannes Jeg har hørt at alle og enhver og selv den fattigste stodder kan fri til hende. Og nu ved jeg at hun er min skæbne.

Andersen Det var det jeg sagde. Hun slår dig ihjel!

Johannes Det tror jeg ikke på.

Rejsekam Det kunne jo være, at Andersen vidste noget vi ikke ved.

Johannes Er det noget du har oplevet?

Andersen Ja helt sikkert. Jeg har hørt mange fortælle ---

Johannes Far lærte mig at jeg ikke skulle lytte til sladder.

Andersen Jamen det er helt fuldstændig sikkert.

Johannes Far lærte mig at når nogen siger at noget er helt sikkert, så passer det slet ikke.

Andersen Hvis ikke det var fordi jeg er sådan et godt menneske, så ville jeg ønske du ville fri til prinsessen. *(Ud)*

Johannes Det er lige netop det jeg vil gøre.

Rejsekam Jeg har hørt det samme om prinsessen.

Johannes Begynder du nu også! Jeg troede vi var venner?

Rejsekam Jeg vil gerne hjælpe dig. Men i øjeblikket er det lidt svært.

Johannes Du behøver aldeles ikke hjælpe. Jeg frier til prinsessen i morgen.

Rejsekam Skal vi ikke lige finde ud af ---

Johannes Find du ud af hvad du vil. Jeg går til slottet i morgen. *(Ud)*

## Mellemspil hos ånderne

*Hviskende / hæse / forvrængede stemmer i et lydbillede af ånder.*

Ånd 1 Jeg var så sikker på at jeg kunne vinde prinsessen. Nu hænger jeg her i et træ.

Ånd 2 Jeg var så stolt af mit lange, smukke hår. Men prinsessen ville åbenbart ha' det kortet af.

Ånd 1 Prinsessen hængte mig.

Ånd 2 Prinsessen halshuggede mig.

Ånd 3 Prinsessen hængte mig.

Ånd 4 Prinsessen halshuggede mig.

.....

## 5. billede: Slottet

*Audienssalen. Johannes banker på døren udefra. Hofmarskallen åbner døren.*

Marskallen      Deres ærinde?

Johannes        *(Ind)* Goddag. Er det her man kan fri til prinsessen?

Marskallen      Desværre. De må være gået forkert.

Johannes        Jamen. Er det her ikke slottet?

Marskallen      Jo. Men vi har brugt vores kvote af friere for denne måned. Farvel.

Johannes        Hvad skal det sige? Jeg vil fri til prinsessen!

Marskallen      Nu skal jeg følge Dem ud.

Johannes        Alle har ret til at fri til prinsessen. Og det vil jeg gøre.

Marskallen      Desværre. Følger De frivilligt med?

Johannes        Nej! Det gør jeg ikke!

Kongen          *(Ind)* Hvad er det for en larm her i middagssøvnen?

Marskallen      Ikke noget, Deres majestæt.

Johannes        Deres majestæt? Er De kongen, Deres majestæt?

Kongen          Ja. Selv i slåbrok er jeg kongen.

Johannes        Deres majestæt, jeg vil gerne fri til prinsessen.

Kongen          Åh, helledussedå. Også du? Gå blot, marskal. Jeg skal nok tage mig af dette forvildede får.

*(Marskallen ud.)*

Johannes        Undskyld. Hvis jeg kommer til ulejlighed .....

Kongen          Årh. Det nytter vel ikke noget at sende dig væk. Ville du fri?

Johannes        Ja, Deres majestæt.

Kongen          Endnu en, der gerne vil være et smukt lig. Har du hørt om slottets hængende haver?

Johannes        Ja, Deres majestæt.

Kongen            Hvorfor tror du de hedder hængende haver?

Johannes        Far fortalte mig om Babylon. Og om haverne oppe på terrasserne.

Kongen            *(Trækker portiererne fra vinduet, så man kan se ud i haven, hvor skeletter hænger fra træerne og dødningshoveder står på stager.)*  
Se her!

Johannes        Jamen ..... Det er jo skeletter der hænger i træerne.

Kongen            Ja: De hængende haver. Hvad hedder du, unge mand?

Johannes        Jeg hedder Johannes, Deres majestæt.

Kongen            Johannes! Et godt navn. Ved du hvad det betyder?

Johannes        Nej, Deres majestæt.

Kongen            Den som Gud er nådig. Forhåbentlig kan du leve op til dit navn.

Johannes        Hvad mener Deres majestæt?

Kongen            Det du ser der, er resterne af de håbefulde unge mænd som har friet til min datter. Kongesønner, adelsmænd, og nogle få andre optimister.

Johannes        Jamen de er jo døde.

Kongen            Døde alle sammen! Min datter forlanger, at for at gifte sig med en mand skal han gætte tre gåder, som hun stiller ham.

Johannes        Det kender jeg fra eventyrene: En slags prøvelse.

Kongen            Det kan du kalde det. Men hvis man ikke gætter gåderne skal man lade livet. Og vil du nu gå din vej. Så jeg kan få min middagslur.

Johannes        Jamen Deres majestæt. Jeg har nu engang sat mig i hovedet at jeg vil fri til prinsessen.

Kongen            Det hoved er du sikker på at miste. Gå nu.

Johannes        Jamen Deres majestæt. Mit hjerte siger mig at jeg ikke kan leve uden prinsessen.

Kongen            Det sagde mange af de andre også. Se der. Det eneste hjerte i haven er i skelettet der: En solsorterede med fire unger. De skriger hele tiden efter mad. Kom. Jeg følger dig ud.

Johannes        Deres majestæt. Jeg har besluttet at vinde prinsessen. Og det vil jeg gøre.

Kongen Kom til fornuft.

Prinsessen *(Ind med hofdamen)* Papa, hvem snakker du med?

Johannes Prinsessen!

Kongen Ikke nogen. Gå du op og få dig en dejlig middagssøvn.

Prinsessen Hvem er du?

Johannes Jeg hedder Johannes, prinsesse.

Prinsessen Hvad vil du her, Johannes?

Johannes Jeg vil fri til prinsessen.

Prinsessen Vil du det, Johannes?!

Kongen Johannes var lige ved at gå.

Prinsessen Men det var mig han ville besøge. Kom igen til eftermiddagsteet. Så skal jeg personligt forklare dig reglerne.

Johannes Det vil jeg! Jeg håber at Deres majestæt også vil acceptere mig som bejler.

Kongen Det kan jeg vel blive nødt til. Kom, Irmelin. Vil De lukke det ulyksalige menneske ud, komtesse. *(Ud med prinsessen)*

Hofdamen Vil De virkelig fri til prinsessen, hr. Johannes?

Johannes Det er derfor jeg er her.

Hofdamen Johannes! Et smukt navn. Det passer til en mand som Dem.

Johannes Jeg blev bedt om at gå.

Hofdamen Ikke nødvendigvis nu. De får brug for at vide mange ting. Dem kan jeg fortælle Dem.

Johannes Kan De?

Hofdamen Det kan jeg. Ræk mig hånden. Åh, så varm og fast. Kom!

Johannes Hvorhen?

Hofdamen Til mit gemak. Så skal vi fortælle hinanden en masse hemmeligheder.

Johannes Hvad mener De?

Hofdamen Prinsessen er kold. Kold som is. Men bag hende står en brændende varm kvinde?

Johannes Brændende varm?

Hofdamen Ja! Føl, fø!

Johannes Komtesse!

Hofdamen Jeg så dig gå så stolt op af trappen til slottet. Kom!

Johannes Nej! Jeg må ---

Hofdamen Jamen, det er os to der er bestemt for hinanden.

Johannes Nej! *(Løber ud)*

Hofdamen *(Sukker dybt)*

### **Mellemspil på kroen**

Johannes Hun er smukkere, end jeg husker.

Rejsekam Husker?

Johannes Ja, jeg så hende i min drøm. Hun er endnu smukkere i virkeligheden.

Rejsekam Du har jo også et stort sammenligningsgrundlag.

Johannes Sig mig, gør du nar?!

Rejsekam Overhovedet ikke.

Johannes Jeg troede du var min ven.

Rejsekam Det er jeg. I en grad du ikke er klar over.

Johannes Jamen så hjælp mig da i stedet for at gøre nar.

Rejsekam Det gør jeg. I en grad du ikke er klar over.

Johannes Jeg er aldeles nok i den grad klar over at jeg vil fri til prinsessen. Så kan og vil du hjælpe mig?

Rejsekam Jeg skal nok hjælpe dig. Men det er ikke sikkert du kan lide det.



## 6. billede: Slottet

*Audienssalen. Kongen, prinsessen, hofdamen og marskallen. Portiererne til haven er trukket fra. Johannes banker på døren flere gange.*

*(Det banker på døren.)*

Marskallen Deres majestæt. Det banker.

Kongen Jeg hører det.

*(Det banker på døren.)*

Marskallen Deres majestæt. Det banker.

Kongen Jeg hører det.

*(Det banker på døren.)*

Prinsessen Jamen så luk da op! Det er min frier.

Kongen Luk ham ind, marskal.

Marskallen Javel. *(Åbner døren for Johannes)*

Johannes *(Ind)* Goddag Deres majestæt. Goddag Deres højhed.

Kongen Johannes? Ikke sandt?

Johannes Jo, Deres majestæt.

Kongen Farvel, Johannes.

Johannes Farvel. --- Deres majestæt?

Kongen Farvel! Du kan endnu nå at gå.

Prinsessen Far! Du kom vist for at besøge mig?

Johannes Jeg er her for at fri til Deres højhed.

Prinsessen Hvad synes du, komtesse? Er han noget at samle på?

Hofdamen Det tilkommer ikke mig at svare på det spørgsmål, Deres højhed.

Prinsessen Jeg begynder at føle mig lidt utilfreds med dig, komtesse. Svar mig! Ville du have ham? ... Svar!

Hofdamen Jeg ville ønske, ... at han ville have mig!

Prinsessen Det var et godt svar. Men tag dig i vare, for jeg tror du mener det.

Hofdamen Deres højhed? ... Javel. (Ud)

Kongen Er det virkelig dit alvor, Johannes?

Johannes Det er det, Deres majestæt!

Prinsessen Er det virkelig dit alvor, Johannes?

Johannes Det er det, Deres højhed!

Prinsessen Det var dejligt. Så kan vi gå i gang.

Johannes Gå i gang?

Prinsessen Ved du at der er en betingelse for at fri til mig?

Johannes Det ved jeg, Deres højhed.

Prinsessen Betingelsen er, at du skal svare rigtigt på tre spørgsmål som jeg stiller dig. Kan du ikke det, bliver du hængt. Nej, du ser egentlig rigtig køn ud, så jeg tror du skal halshugges.

Johannes Halshugges?

Prinsessen Ja. Når folk bliver hængt bulner deres øjne sådan ud. Det er ikke pænt at se på. Går du ind på den betingelse?

Johannes Ja, det gør jeg! Og det var rigtigt besvaret.

Prinsessen Rigtigt besvaret? Hvad mener du med det?

Johannes At jeg svarede rigtigt. Og det var så det andet spørgsmål jeg har svaret rigtigt på. Hvad er det tredje?

Prinsessen Uforskammet! Aldrig har jeg været ude for sådan en frækhed! Hofmarskal! Hug hovedet af ham lige med det samme.

Marskallen Deres højhed?

Prinsessen De hørte hvad jeg sagde: Hug hovedet af ham!

Marskallen Deres højhed!

Prinsessen Med det samme! Nægter De?

Marskallen Deres højhed!

Prinsessen Lydighedsnægtelse! Majestætsfornærmelse!

Kongen           Lille Irmelin.

Prinsessen       Far! Han gør ikke som jeg siger.

Kongen           Nej, den eneste, som kan give hofmarskalken ordrer, er kongen.

Prinsessen       Så få ham til at slå sig selv ihjel! Jeg vil ikke finde mig i, at I ikke gør som jeg siger.

Kongen           Det bliver du nok nødt til.

Prinsessen       Far! Hvad er det, du siger? Slå ham ihjel! Og også ham! Nu, nu, nu!

Kongen           TI STILLE!!!

Prinsessen       Hvad? Hvad sagde du?

Kongen           Jeg sagde: TI STILLE!

Prinsessen       Jamen, du har ---

Kongen           TI STILLE! Jeg har alt for længe affundet mig med dine luner og dine skrækkelige påfund.

Prinsessen       Jamen ---

Kongen           TI STILLE! Johannes, kom her. Når du bliver gift, så husk at børn er en uendelig lykke. Og - hvis du tillader det - en vederstyggelig pestilens. Marskal! Træk de forbandede gardiner for.

Marskallen       Med fornøjelse, Deres majestæt. *(Trækker portiererne for)*

Kongen           Irmelin! Du bliver siddende!  
Hold op med det majestæt. Kald mig svigerfar.  
Jo, jo. Jeg kan føle en kvalitet i dig.

Johannes         Javel Deres maje ..... svigerfar.

Kongen           Dengang min kone levede var vi en lykkelig familie. Men da hun - alt for tidligt - blev revet bort, ændrede tingene sig. Jeg kunne ikke give Irmelin al den opmærksomhed som hun skulle have, så jeg forkælede hende.

Johannes         Kærlighed kan man ikke få for meget af.

Kongen           Jeg sagde ikke kærlighed. Jeg sagde forkælelse! Og det er noget ganske andet. Jeg gav hende lov til dette absurde frier-ritual. Og jeg har fortrudt det lige siden.

Prinsessen Er I snart færdige med jeres filosofiske udredninger?

Kongen Gud bedre det. Ja!

Prinsessen Kom her, Johannes. Knæl.  
Jeg, prinsesse Irmelin, accepterer dig, Johannes, som min frier. Jeg vil ægte dig, såfremt du de kommende tre dage kan løse de tre gåder, jeg stiller dig.

Johannes Det går jeg ind på.

Prinsessen Så spørger jeg dig, Johannes: Er du indforstået med, at hvis du ikke gætter dagens gåde bliver du straks halshugget?

Johannes Det er jeg.

Prinsessen Nu er du bundet af dit ord.

Johannes Det er jeg.

Prinsessen Så kom igen i morgen formiddag. *(Ud)*

Johannes *(Op)* Det vil jeg gøre. *(Ud)*

Kongen Marskal!

Marskallen Deres majestæt?

Kongen Hvis nu det går galt, marskal?

Marskallen Deres majestæt?

Kongen Ja. Hvis han ikke svarer rigtigt.

Marskallen Deres majestæt?

Kongen Kan vi gøre noget?

Marskallen Deres majestæt?!

Kongen Kan De finde en anden at halshugge? En der fortjener det.

Marskallen Deres majestæt behøver ikke bekymre Dem. Jeg har allerede visse planer.

Kongen Tak, marskal. Det skal jeg ikke glemme.

## Mellemspil hos alferne

- Rejsekam      Kom, I små nattefolk. Kom og hjælp mig.
- Alfrida        Med Johannes? Ham har vi hjulpet før.
- Alfryd         Og han trængte til det. Nu går det bedre for ham.
- Rejsekam      Og det skal det blive ved med. Hvad har prinsessen for om natten?
- Alfrida        Hun flyver i en fjederham. Men hvorhen ved vi ikke. Auv!
- Lillealf        Undskyld. Jeg ville ikke ramme dig.
- Alfrida        Lærer du nogensinde at se dig for?!
- Lillealf        Lidt mere end du tror. Jeg har lige set prinsessen flyve mod Mørkebjergtet.
- Rejsekam      Til Mørkebjergtet! Så tror jeg, jeg ved, hvad der foregår.
- Alfryd         Skal vi hjælpe dig?
- Rejsekam      Tak, det er ikke nødvendigt.
- Alfryd         Det var godt. Luften er så tyk af ondskab omkring Mørkebjergtet, så vi ikke kan flyve.
- Rejsekam      Det kan jeg med mine svanevinger. Ind i bjerget kan jeg ikke komme. Men jeg kan gøre mig usynlig og følge hende.
- Lillealf        Måske kan vi hjælpe dig senere. Det vil vi gerne.
- Alfrida        Det er da pokkers som du er blevet kålhøgen!
- Lillealf        Ja, nu er jeg kål for min hat!
- Alfryd         Min hat! Giv mig min hat! ... Altså! Ungdommen nu om dage har ingen respekt!

## 7. billede: Troldehulen

*Trolden sidder på sin trone og spiser.*

- Trolden            Puh ha! Det smager jo af ingenting! Nu om dage kan man ikke hugge sig en ko der smager af noget. Bønderne siger at det er harmoniseringen. Hvad harmoni er der i det? Spil noget musik!  
*(Der lyder musik.)*  
Stop! Jeg kan høre prinsessen er på vej. Så kan jeg måske få noget kød jeg kan leve af.  
Luk bjergsiden op så hun kan komme ind. Og flyt de skrubbudser så hun ikke falder over dem.  
Der er hun ..... Hold kursen. Hold kursen! Pas på mit nye gotiske spir. Jeg har lige bygget det ekstremt slankt og filigran-agtigt. Åh nej.  
Åh nej!  
*(Spiret braser sammen.)*
- Prinsessen        *(Ind)* Her kommer jeg!
- Trolden            Ja, det har jeg set!
- Prinsessen        Jeg stødte vist ind i noget.
- Trolden            Ja! Det har jeg set!
- Prinsessen        Undskyld. Men det er så længe siden jeg har fået en styrkende pille.
- Trolden            Det er mig der siger undskyld. Jeg var midt i mit usle måltid. Men så dukkede min strålende stjerne uventet op på firmamentets fløjlsbløde, koboltblå hvælving.
- Prinsessen        Som du kan sige det. Det er ligesom en digter.
- Trolden            En digter inspireres altid af en smuk og attraktiv kvinde.
- Prinsessen        Synes du virkelig?
- Trolden            Kom, sæt dig her. Det er længe siden jeg har nydt dit besøg.
- Prinsessen        Ja, det har været en meget død periode.
- Trolden            Ikke død nok. Jeg trænger til menneskekød! Kan du ikke snart skaffe en ny frier?
- Prinsessen        En ny frier? Ønsker du, at jeg bliver gift?
- Trolden            Kun at du skaffer en ny frier så jeg kan få hans døde krop. Jeg må have menneskekød. Forstår du det?! Menneskekød!!!

Prinsessen Vent, vent. Jeg har en ny frier.

Trolden Ååh! Jeg vil også meget hellere have din levende krop.

Prinsessen Men han lader til at være kvikkere end de fleste. Så nu må du finde et godt spørgsmål til ham.

Trolden Først skal du have din pille. Her. Ren og koncentreret ekstase!

Prinsessen Ahh! Åhh!

Trolden Hvor har du kønne ben. Anklernes smalben glider yndefuldt over i læggenes smukt formede buer, som...

Prinsessen Nej, kan du nu koncentrere dig ---

Trolden Det er jo det jeg gør.

Prinsessen --- om den frier jeg får.

Trolden Tænk på din ene sko.

Prinsessen Min ene sko? Skal jeg tænke på min sko?

Trolden Nej, men han skal gætte at du tænkte på din sko. Det er så let så det gætter han ikke. *(Ler)*  
Men glem ikke, at når du kommer igen i morgen nat skal du bringe mig hans øjne. Dem vil jeg nyde.

Prinsessen Min ene sko?

Trolden Rigtigt. Din ene sko! Se nu rigtigt på den så du husker det.  
  
*(Musikalsk intermezzo. Troldtøj/skygger/væsner danser en hidsende dans. Bagved dem aner publikum, at trolden forfører prinsessen.)*

Prinsessen Nej, lad være. Det kilder.

Trolden Jeg er kilden til din magt.

Prinsessen Det kilder ..... du kilder ..... kild ..... kild!

## Mellemspil i stormen

*Prinsessen flyver hjem.*

Rejsekam Johannes er oppe mod stærkere kræfter end han forestiller sig. Nok kan jeg ikke trænge ind i bjerget, men jeg kan høre hvad der foregår. Og jeg kan se en fælde. Hun kan bare vælge den modsatte sko af Johannes.

Troldens stemme Pas nu på hvor du flyver!

Prinsessens Nu har jeg fået min pille, så nu er jeg sikker nok. Der er ingen problemer.

Rejsekam Det er noget du tror, min pige. Vestenvind, vestenvind! Jeg påkalder din hjælp. Blæs op. Jeg vil bruge et af mine ris på hendes rygstykker.

*(Vinden blæser op.)*

Prinsessen Hvorfor rusker vinden mig? Av, min ryg. Hvorfor flår du? Av! Hvorfor slår du?

Rejsekam Jeg er din onde samvittighed. Hvad skal Johannes svare dig i morgen?

Prinsessen Ingenting. Av! Av! At jeg tænkte på min ene sko.

Rejsekam Hvilken af dem? Den venstre eller den højre?

Prinsessen Det er ligegyldigt. Av! Auv! Den venstre.

Rejsekam Er du sikker?

Prinsessen Nej. Av! Jo, den venstre. Av! Av! Den venstre, den venstre!

Rejsekam Husk det! Ellers kommer jeg efter dig hver nat i al evighed!

Prinsessen Jeg husker, jeg husker.

*(Vinden dør langsomt hen.)*



## 8. billede: Slottet

*Audienssalen. Marskallen står alene foran tronstolen. Johannes banker på døren.*

- Marskallen      *(Åbner døren. Johannes og rejsekammeraten ind)*  
Hvem må jeg melde?
- Johannes        Hvorfor det? De kender mig da fra i går.
- Marskallen      Dette er en officiel begivenhed. *(Sagte)* Som i parentes bemærket kan ende ubehageligt for flere af de tilstedeværende.
- Johannes        Jamen ..... jeg hedder Johannes.
- Marskallen      Og Deres ledsager?
- Johannes        Min ledsager? Nåh! Det er jo Hans.
- Rejsekam        Jeg er Johannes' juridiske og - af og til - moralske støtte.
- Marskallen      Aha! Hvis De vil vente et øjeblik. *(Ud)*
- Rejsekam        Husk nu hvad jeg har sagt. Når prinsessen spørger hvad hun har tænkt på, så svar: Hendes ene sko.
- Johannes        Du og dine drømme! Gør mig nu ikke mere nervøs.
- Rejsekam        Hvem startede med at drømme? Og ikke bare den ene sko, men den venstre sko!
- Johannes        Ja, ja. Den venstre sko. Kommer jeg ikke på noget bedre kan jeg måske bruge din drøm. Jeg tror stadig Vor Herre hjælper mig. Men måske er du hans redskab?
- Rejsekam        Måske.
- Johannes        Nu har jeg det meget bedre. Men lad os for en sikkerheds skyld sige farvel. For gætter jeg galt ser vi nok ikke hinanden mere.
- (Fanfare. Hofmarskallen, kongen, prinsessen og hofdamen ind.)*
- Marskallen      Må jeg forestille for Deres majestæt hr. Johannes og hr. Jo Hans.
- Kongen          Hvad? Hedder de det samme?
- Marskallen      Nej, Deres majestæt. Den herre hedder Jo Hans, men den herre hedder Johannes.
- Kongen          Hr. Marskal! Gør de grin .....? Nej, det gør De nok ikke. Det er også den etikette. Den klæber ved alting ved hoffet. Træd frem, Johannes.

Johannes Kære prinsesse, kære svigerfar ---

Marskallen *(Hvisker)* Det hedder: Deres kongelige højhed og Deres majestæt.

Johannes Deres kongelige højhed og Deres majestæt.

Kongen Ja .....?

Marskallen *(Hvisker)* Fortæl hvorfor De er kommet.

Johannes Nå, ja. Kære svigerfar, jeg er kommet for at fri til prinsesse Irmelin.

Marskallen Herr Johannes!

Kongen Det er helt fint, marskal. Dette frieri er begyndt noget anderledes end normalt. Jeg håber det også ender sådan. Johannes!

Johannes Ja, Deres ..... svigerfar.

Kongen Du ved at du skal svare rigtigt på det spørgsmål, min datter stiller dig ---

Prinsessen Det ved han alt sammen, far! Johannes! Kan du gætte hvad det er, jeg har tænkt på?

Johannes Prinsessen har tænkt på mange ting ---

Prinsessen Han kan ikke svare.

Johannes --- men det prinsessen tænkte på, som jeg skulle svare på, det var .....  
.....

Kongen Hvad var det?

Johannes Det var prinsessens ene sko.

Kongen Hendes ene sko? Irmelin! Du er helt bleg. Komtesse, lugtesaltet!

Prinsessen Det er ikke nødvendigt. Det var ikke rigtigt svaret.  
*(Rejsekammeraten får vinden til at blæse op, så portiererne blafrer. Prinsessen ser sig nervøst omkring)*

Kongen Ikke rigtigt, åh!

Prinsessen Ikke sådan ..... helt rigtigt. Du må svare mig, hvilken sko det var. Var det min venstre eller min højre?

Johannes Prinsessens venstre ..... eller højre sko.  
*(Drejer sig kort mod Rejsekammeraten, som nikker.)*

Prinsessen      Ja, min venstre eller min højre sko. Svar!

Johannes      Prinsessen tænkte på sin ..... venstre sko.

*(Prinsessen falder halvvejs om, marskallen og Johannes iler til. Blæsten lægger sig.)*

Kongen        Irmelin! Hvad er der i vejen? Komtesse!?

Johannes      Prinsesse .....

Marskallen    Deres højhed .....

Hofdamen      Her er lugtesaltet.

Prinsessen    Lad mig være. Jeg har det godt igen.

Kongen        Hvad var der dog? Svarede han rigtigt eller forkert?

Prinsessen    Han svarede rigtigt. Jeg må lægge mig. *(Ud med hofdamen efter sig)*

Kongen        Johannes! Jeg har aldrig været så glad!

Rejsekam      Tillykke, Johannes! Men husk at det var kun det første spørgsmål.

Kongen        Indtil nu har ingen gættet det første spørgsmål. Men det er rigtigt: Der er to spørgsmål endnu.

Johannes      Dem vil jeg også svare rigtigt på.

Kongen        Gør det, min dreng! Gør det! I nat skal jeg sove godt. *(Ud)*

Marskallen    Må jeg følge de herrer ud. Der er audiens igen samme tid i morgen.

Johannes      Tak, hr. hofmarskal. Vi skal være der.

Marskallen    Farvel, de herrer. Og hvis det må være mig tilladt: *(Sagte)* Skide godt, hr. Johannes!

## Mellemspil hos alferne

- Rejsekam Kom, I små nattefolk. Kom og hjælp mig.
- Alfrida Med Johannes? Skal han blive ved med at have hjælp?
- Alfryd Hvis han stadig trænger til det skal han få det. Nu må han vel ellers snart være ved at blive voksen.
- Rejsekam Ja, men han er oppe mod kræfter han ikke kan klare alene.
- Alfrida Vi vil ikke have noget at gøre med trolden i Mørkebjerg!
- Rejsekam Ham skal jeg nok tage mig af. Men det kræver at jeg kan komme derind. Der findes en gammel trylleformular, så jeg kan trænge igennem hans forsvar.
- Alfryd Ja ..... jo ..... Der var et ritual for omkring 2-3000 år siden.
- Alfrida Du har ret! Jeg har set det. Men hvor?
- Rejsekam Glem det! Så dukker svaret pludselig op. Jeg må efter prinsessen. Har I set hende?
- Alfrida Ikke i aften. Men vi har heller ikke set efter. Auv!
- Lillealf Undskyld. Jeg ville ikke ramme dig.
- Alfrida Lærer du nogensinde at se dig for?!
- Lillealf Noget mere end du tror. Jeg har lige set prinsessen flyve mod Mørkebjerg.
- Rejsekam Tak skal du have.
- Lillealf Det er dejligt at være på hat med det hele.
- Alfryd Giv mig min hat igen! ... Altså! Ungdommen nu om dage har ingen respekt!

## 9. billede: Troldehulen

*Trolden sidder på tronen og spiser.*

- Trolden            Puh ha! Det smager jo slet ikke af noget! Nu om dage kan man ikke nape sig en kylling der smager af noget. Bønderne siger at nu er de salmon-ellafri, så nu smager de hverken af fugl eller fisk. Det er den samme gamle melodi. Spil noget musik!  
*(Der lyder musik.)*  
Stop! Jeg kan høre prinsessen er på vej. Nu kan jeg få noget kød jeg kan leve af. Luk bjergsiden op så hun kan komme ind. Og fej de hugorme væk så hun ikke glider i dem.  
Der er hun ..... Hold kursen. Hold kursen! Jeg har lige bygget den højbro som en gotisk bue! Elegant og spinkel og sårbar. Åh nej.  
*(Broen styrter sammen.)*
- Prinsessen        *(Ind)* Her kommer jeg!
- Trolden            Ja, det har jeg set!
- Prinsessen        Jeg stødte vist ind i noget.
- Trolden            Ja! Det har jeg set!
- Prinsessen        Undskyld. Men det er så længe siden jeg har fået en pille.
- Trolden            Længe siden? Det er mig, der siger undskyld. Jeg var midt i mit usle måltid. Men så dukkede min strålende komet op på firmamentets fløjlsbløde, turkisblå hvælving.
- Prinsessen        Som du kan sige det. Du er næsten digter.
- Trolden            En digter inspireres altid af en vidunderlig kvinde.
- Prinsessen        Synes du virkelig?
- Trolden            Det er helt sikkert. Kom, sæt dig her. Jeg vil nyde dit besøg. Har du noget til mig?
- Prinsessen        Ja, her er jeg.
- Trolden            Jeg trænger til menneskekød!
- Prinsessen        Er jeg ikke et menneske?
- Trolden            Menneskekød at spise! Hvor har du hans øjne?

Prinsessen      Dem ..... har han selv.

Trolden          Vil det sige at han ikke er død?

Prinsessen      Faktisk ..... ja.

Trolden          Du lod ham gætte gåden?

Prinsessen      Nej, han gættede den selv.

Trolden          Du lod din lille ankel stikke fristende ud under skørterne.

Prinsessen      Det gjorde jeg i hvert fald ikke.

Trolden          Jo du gjorde..

Prinsessen      Nej, jeg gjorde ikke.

Trolden          Vis mig det.

Prinsessen      Jamen jeg siger dig .....

Trolden          Her har du din pille. Ren og koncentreret ekstase.

Prinsessen      Ahh! Åhh! Mine ankler snurrer.

*(Musikalsk intermezzo. Troldtøj/skygger/væsner danser en hidsende dans. Bagved dem aner publikum, at trolden forfører prinsessen.)*

Trolden          Menneskekød. En levende krop .....

Prinsessen      Nej, lad være, det kilder, kilder, kilder .....

*(Efter musikken)*

Trolden          Denne gang må han ikke gætte gåden. Giv mig din hånd.

Prinsessen      Tak for i ..... Av. Du klemmer den. Av! Du knuser den! Auv! AUV!

Trolden          Det er fordi, den gåde han skal gætte, er din handske. Kan du huske det?

Prinsessen      Min hånd gør ondt.

Trolden          Se på mig! Kan du huske det?!

Prinsessen      Ja, ja. Den gør ondt.

Trolden          Når du kommer igen i morgen nat, skal du ikke bare bringe mig hans øjne. Du skal også give mig hans hjerte.

## Mellemspil i stormen

*Prinsessen flyver hjem.*

Rejsekam Johannes er nok ikke den eneste der har problemer. Men jeg kan se endnu en fælde. Hun kan bare vælge den modsatte handske af Johannes.

Troldens stemme Se dig nu for!

Prinsessen Min hånd er øm.

Troldens stemme Den skal du ikke bruge til at flyve. Har du problemer?

Prinsessen Nej, ingen problemer.

Rejsekam Det er noget du tror min pige. Nordenvind, Nordenvind! Jeg påkalder din hjælp. Blæs op. I aften vil jeg bruge to af mine ris på hendes rygstykker.

*(Vinden blæser op med hagl.)*

Prinsessen Hvorfor river vinden mig? Av, min ryg. Hvorfor flår du? Av! Hvorfor hagler du?

Rejsekam Jeg er din onde samvittighed. Hvad skal Johannes svare dig i morgen?

Prinsessen Ingenting. Av! Av! At jeg tænkte på min ene handske.

Rejsekam Hvilken af dem? Den venstre eller den højre?

Prinsessen Det er ligegyldigt. Av! Auv! Den venstre.

Rejsekam Er du sikker?

Prinsessen Ja. Av! Nej, den højre. Av! Auuv! Den højre, den højre!

Rejsekam Husk det nu! Ellers kommer jeg efter dig hver nat i al evighed!

Prinsessen Jeg husker, jeg husker.

*(Vinden dør langsomt hen.)*

## 10. billede: Slottet

*Audienssalen. Marskallen står alene foran tronstolen. Johannes banker på døren.*

- Marskallen      *(Åbner døren. Johannes og rejsekommeraten ind)*  
Nu skal jeg melde Dem.
- Johannes        Det går fremad. De lyder kun halvofficiel i dag.
- Marskallen      Det er stadig en officiel begivenhed. Hvis De vil vente et øjeblik. *(Ud)*
- Rejsekom        Husk nu hvad jeg har sagt. Når prinsessen spørger hvad hun har tænkt på, så svar: Hendes ene handske.
- Johannes        Handske! I går var det sko! I morgen bliver det nok hendes hoved.
- Rejsekom        Var skoen ikke rigtig? Så svar: Den ene handske. Og ikke bare den ene handske, men den højre handske. Den højre handske!
- Johannes        Ja, ja. Den højre handske, hvis jeg ikke kommer på noget bedre.
- Rejsekom        I dag er der ikke noget at være nervøs for.
- Johannes        Men lad os for en sikkerheds skyld sige farvel. For gætter jeg gælder ser vi ikke hinanden mere.  
  
*(Fanfare. Hofmarskallen, kongen, prinsessen og hofdamen ind.)*
- Kongen         Kan vi gå i gang, hr. marskal? Jeg tror vi kender hinanden.
- Marskallen      Det er rigtigt, Deres majestæt. For første gang har vi en genganger. *(Hvisker)* Fortæl at De er rede til den næste prøve.
- Johannes        Nå, ja. Kære svigerfar, kære prinsesse Irmelin. Jeg er klar til hvad det skal være.
- Marskallen      Herr Johannes!
- Kongen         Det er helt fint, marskal. Du er klar over reglerne, Johannes!
- Johannes        Ja ..... svigerfar.
- Kongen         Du ved, at du skal svare rigtigt på det spørgsmål min datter stiller dig ---
- Prinsessen      Det ved han udmærket godt! Johannes! Kan du gætte hvad det er, jeg har tænkt på?
- Johannes        Prinsesse Irmelin har tænkt på mange ting ---
- Prinsessen      Han kan ikke svare.



Johannes --- men det prinsesse Irmelin tænkte på, som jeg skulle svare på, det var .....

Kongen Hvad var det?

Johannes Det var prinsesse Irmelins ene handske.

Kongen Hendes ene handske? Irmelin! Du er hvid i ansigtet. Komtesse, lugtesaltet!

Prinsessen Det er ikke nødvendigt. Det var ikke rigtigt svaret.  
*(Rejsekammeraten får vinden til at blæse op, så portiererne blafrer. Prinsessen ser sig nervøst omkring.)*

Kongen Ikke rigtigt, åh!

Prinsessen Ikke sådan ..... helt rigtigt. Du må svare mig hvilken handske det var. Var det min venstre eller min højre?

Johannes Prinsesse Irmelins venstre ..... eller højre handske.  
*(Drejer sig kort mod Rejsekammeraten, som nikker.)*

Prinsessen Ja, min venstre eller min højre. Svar mig!

Johannes Prinsesse Irmelin tænkte på sin ..... højre handske.  
*(Prinsessen falder halvvejs om, marskallen og Johannes iler til. Blæsten lægger sig.)*

Kongen Irmelin! Hvad er der i vejen? Komtesse!?

Johannes Prinsesse Irmelin .....

Marskallen Deres højhed .....

Hofdamen Her er lugtesaltet.

Prinsessen Lad mig være. Nu har jeg det godt igen.

Kongen Svarede han rigtigt eller forkert?

Prinsessen Han svarede rigtigt.  
*(Ud med hofdamen efter sig)*

Kongen Johannes! Tillykke!  
*(Omfavner Johannes)*

Rejsekam Tillykke, Johannes! Men husk nu at der er et spørgsmål endnu.

Kongen Du har gættet to spørgsmål. Men det er rigtigt: Der er stadig et spørgsmål tilbage.

Johannes Det vil jeg også svare rigtigt på.

Kongen Gør det, min dreng! Gør det! I aften skal jeg have mig en sjus.

### **Mellemspil hos alferne**

Rejsekam Kom, I små nattefolk. Kom og hjælp mig.

Alfryd Nu synes jeg snart du skulle tage dig sammen.

Rejsekam Der er intet jeg hellere ville. Men så ondt troldtøj er der ingen der kan klare alene.

Alfryd Det har du ret i. Men nu det er sidste gang vi kan hjælpe dig.

Rejsekam Bare jeg kunne komme ind i bjerget!

Alfrida Prøv engang at se hvad jeg har her!

Rejsekam Trylleformularen! Det er den bedste hjælp I kunne give. Nu må jeg efter prinsessen. Har I set hende?

Alfrida Ikke i aften. Men vi har heller ikke set efter. Auv!

Lillealf Undskyld. Jeg ville ikke ramme dig.

Alfrida Lærer du nogensinde at se dig for?!

Lillealf Meget mere end du tror. Jeg har lige set prinsessen flyve mod Mørkebjerget.

Rejsekam Så får jeg travlt igen. Tak skal I have, små venner!

Alfryd Lillealf, du har gjort et godt stykke arbejde. Men du mangler stadig noget intuitionstræning og motorisk styring.

Lillealf Er det ikke noget der kommer med alderen. Hej, hej.

Alfryd Altså! Ungdommen nu om dage har ingen respekt!

## 11. billede: Troldehulen

*Trolden sidder på tronen og spiser.*

- Trolden            Puh ha! Det er jo slet ikke til at spise! Nu om dage kan man ikke snuppe sig et svin der smager af noget. Bønderne siger at det er samspillet med industrien. Hvad samspil er der i det? Spil noget musik!  
*(Der lyder musik.)*  
Stop! Jeg kan høre prinsessen er på vej. Så kan jeg måske få noget kød jeg kan leve af.  
Luk bjergsiden op så hun kan komme ind. Fjern alle de flagermus så hun ikke får dem i øjnene.  
Der er hun. Hold kursen. Hold kursen! Jeg har lige bygget den mauriske kuppel! Tynd som en æggeskal og lige så sårbar. Åh nej. Åh nej!  
*(Kuplen styrter sammen. Prinsessen ind, rejsekammeraten smutter usynlig med. Han har sablen på.)*
- Prinsessen        Her kommer jeg!
- Trolden            Ja, det har jeg set!
- Prinsessen        Jeg stødte vist ind i noget.
- Trolden            Ja! Det har jeg set!
- Prinsessen        Giv mig en af dine styrkende piller.
- Trolden            Jeg var midt i mit usle måltid. Men så dukkede min strålende komet uventet op på ---
- Prinsessen        Spring det over! Jeg trænger til en pille. Nu!
- Trolden            Her. Ren og koncentreret ekstase.
- Prinsessen        Ahh! Åhh! Nu lægger panikken sig.
- Trolden            Han gættede det?
- Prinsessen        Han gættede det!
- Trolden            *(Ud. Der lyder et brag af knust glas. Ind igen.)*
- Prinsessen        Hvad laver du?
- Trolden            Min krystalkugle var alligevel ved at være lidt slidt.

Prinsessen Kan du ikke finde på noget konstruktivt?

Trolden Alle mine konstruktioner knuses.

Prinsessen Så konstruer en ny og bedre konstruktion.

*(Musikalsk intermezzo. Troldtøj/skygger/væsner danser en hidsende dans. Bagved dem aner publikum, at trolden forfører prinsessen.)*

Trolden Det er sidste chance.

Prinsessen Hvad mener du?

Trolden Han må ikke gætte rigtigt denne gang.

Prinsessen Nej. Giv mig et spørgsmål!

Trolden Det rigtige spørgsmål som han aldrig gætter ..... Det må ikke gå galt.

Prinsessen Men selvom det går galt kan vi da stadig mødes? Ikke?

Trolden Hvis du får kirkens velsignelse kan jeg ikke komme i nærheden af dig! Hvor skal jeg så få mit menneskekød fra? Tilfældige stoddere er der jo snart ikke flere af!

Prinsessen Men jeg kan da stadigvæk komme her?

Trolden Du kan ikke komme indenfor en mil fra bjerget.

Prinsessen Jamen hvad så med mine piller?

Trolden Aha! Vi har måske stadig fælles interesser?

Prinsessen Find på noget!

Trolden Jeg bryder jo mit hoved ---

Prinsessen Dit hoved!

Trolden Ja, hvad skulle jeg ellers bryde?

Prinsessen Dit hoved! Der var det!

Trolden Der har det sgu da altid været.

Prinsessen Nej, jeg tænkte på dit hoved.

Trolden Nå, det var da en forandring.

Prinsessen      Min næste gåde skal være, at jeg tænkte på dit hoved.

Trolden          Nej! Ikke mit hoved. *(Hvisker)* Du røber os jo!

Prinsessen      *(Hvisker)* Hvem røber jeg os til?

Trolden          *(Hvisker)* Hvis der nu er nogen der lytter.

Prinsessen      Det må jeg nok sige! Tror du ikke jeg lytter?

Trolden          Jo, jo. Men det er jo ikke det der betyder noget.

Prinsessen      Betyder det ikke noget, at jeg lytter?!

Trolden          Selvfølgelig gør det det. Men hvis der er andre.

Prinsessen      Andre?

Trolden          Ja en spion. Kender han nogen?

Prinsessen      Det tror jeg ikke, Joh, der er jo Hans.

Trolden          Selvfølgelig kender han sig selv. Er der andre?

Prinsessen      Jeg prøver at forklare dig: Der er hans ven Hans.

Trolden          Det er ham som spionerer! Jeg kan føle det! *(Ud)* Åååh nej!  
*(Ind igen)*

Prinsessen      Hvad er der?

Trolden          Jeg skulle have brugt min krystalkugle!

Prinsessen      Er det ikke lidt sent at komme i tanker om det?

Trolden          *(Hvisker)* Tænk på et troldehoved.

Prinsessen      *(Hvisker)* Et troldehoved.

Trolden          Ja. Og flyv så hjem! Men pas på min nye minaret!

Prinsessen      Din hvad for en?

Trolden          Glem det. Skynd dig hjem og hvil ud til i morgen.

Prinsessen      Ja. Der bliver ingen problemer. *(Ud)*

Rejsekam        Det er noget du tror, min pige.

Trolden          Hvem der?

Rejsekam      Din skæbne!

Trolden      Enhver er sin egen skæbnes smed. Sankthansorm: Afslør ham!  
*(En sankthansorm sætter sig på hovedet af rejsekammeraten.)*  
Edderorm. Dræb ham! Ha, ha, ha .....  
*(En giftig slange bider sig fast i rejsekammeraten, men stivner og falder død til jorden.)*  
Hvem er du? Hvad er du? Hvorfor dør du ikke?

Rejsekam      Jeg er beskyttet af døden. Det er du ikke!

Trolden      Måske ikke. Men i hvert fald mod stål. ... Nej, hvad er det?

Rejsekam      Du har ret. Sablen her er indviet.

Trolden      Vent lidt. Vi kan vel tale os til rette.

Rejsekam      Ja, lad os tale ..... om døden.

*(Rejsekammeraten hugger hovedet af trolden og samler det op.  
Mens lyset på scenen langsomt går ud høres lyden af bygninger og grotter, der styrter sammen.)*

## Mellemspil i stormen

*Prinsessen flyver hjem.*

Rejsekam      Østenvind, østenvind! Jeg påkalder din hjælp. Blæs op. I aften vil jeg bruge alle tre ris på hendes rygstykker.

*(Vinden blæser op med torden.)*

Prinsessen    Hvorfor kaster vinden mig? Av, min ryg. Hvorfor flår du? Av! Hvorfor slår du?

Rejsekam      Jeg er din onde samvittighed. Hvad skal Johannes svare dig i morgen?

Prinsessen    Ingenting. Av! Av! At jeg tænkte på ... Jeg tænkte på et hoved.

Rejsekam      Hvilket hoved?

Prinsessen    Det er ligegyldigt. Av! Auv! Mit hoved.

Rejsekam      Er du sikker?

Prinsessen    Ja. Av! Nej, troldens. Av! Auuv! Troldens hoved, troldens hoved!

Rejsekam      Husk det nu! Ellers kommer jeg efter dig hver nat i al evighed!

Prinsessen    Jeg husker, jeg husker.

*(Vinden dør langsomt hen.)*

## 12. billede: Slottet

*Audienssalen. Marskallen står alene foran tronstolen. Johannes banker på døren.*

- Marskallen      *(Åbner døren. Johannes og rejsekammeraten ind)*  
Kom indenfor, nu skal jeg melde Dem.
- Johannes        Man kunne næsten føle sig velkommen her.
- Marskallen      Det er stadig en officiel begivenhed. Hvis De vil vente et øjeblik. *(Ud)*
- Johannes        Hvad er der i den pose du har givet mig?
- Rejsekam        Det skal du få at se. Når prinsessen spørger hvad hun har tænkt på, så vis hende hvad der er i posen.
- Johannes        Jamen jeg ved jo ikke hvad der er i den.
- Rejsekam        Var skoen ikke rigtig? Var handsken ikke rigtig? Stol på mig!
- Johannes        Ja, ja. Jeg kan ikke gøre noget bedre.
- Rejsekam        Så får du prinsessen.
- Johannes        Men lad os for en sikkerheds skyld sige farvel. For gætter jeg galt ser vi ikke hinanden mere.
- (Fanfare. Hofmarskallen, kongen, prinsessen og hofdamen ind.)*
- Kongen          Åh, hvor er jeg spændt i dag.
- Prinsessen      Far! Det er min skæbne der er på spill!
- Marskallen      Det er rigtigt, Deres majestæt. Det er skæbnen der er på spil.  
*(Hvisker)* Fortæl at De er rede til den sidste prøve.
- Johannes        Nå, ja. Kære svigerfar, kære Irmelin. Jeg er klar.
- Marskallen      Herr Johannes!
- Kongen          Det er helt fint, marskal. Er du helt klar i hovedet, Johannes!
- Johannes        Ja, hovedet er klart ..... svigerfar.
- Kongen          Du ved at du skal svare rigtigt på dette, det sidste spørgsmål min datter stiller dig ---
- Prinsessen      Det ved han godt! Johannes! Hvad er det jeg har tænkt på?
- Johannes        Du har tænkt på mange ting ---



Prinsessen      Han kan ikke svare.

Johannes        --- men det jeg skulle svare på, det var .....

Kongen          Hvad var det?

Johannes        Det var .....

*(Drejer sig kort mod Rejsekammeraten, som nikker.)*  
                    ..... dette her.  
                    *(Han åbner posen, så troldens hoved triller ud på gulvet.)*  
                    Uh, hvad er det?

*(Generel opstandelse. Prinsessen falder om, marskallen og Johannes iler til.)*

Kongen          Irmelin! Vågn op. Lille Irmelin.

Johannes        Irmelin .....

Rejsekam        Rolig, marskal. Det ordner sig.

Kongen          Komtesse, lugtesaltet!

Hofdamen        Her! Det var dog en modbydelig ting!

Kongen          Irmelin! Hvad er der i vejen?

Marskallen      Deres højhed .....

Prinsessen      Åh, lad mig være.

Kongen          Svarede han rigtigt eller forkert?

Prinsessen      Han svarede rigtigt. Han svarede rigtigt.  
                    *(Ud med hofdamen efter sig.)*

Kongen          Johannes! Tillykke! *(Omfavner Johannes)* Marskal!

Marskallen      Straks, Deres majestæt. *(Går ud af døren, og man hører ham råbe:)*  
                    Herr Johannes har svaret rigtigt! Herr Johannes har vundet  
                    prinsessen! *(Ind igen)*

*(Der høres en jublende folkemængde udenfor slottet.)*

Rejsekam        Som om livet er et stort spil!  
                    Tillykke, Johannes! Men tro nu ikke at problemerne er overstået.

Johannes        Lige nu er de. Hvor blev Irmelin af?

Kongen	Hun blev utilpas, min dreng! Sindsbevægelsen var nok for stor.
Marskallen	Må jeg følge de herrer ind i salonen. Der er mange praktiske gøremål som nu skal planlægges.
Johannes	Et bryllup kan planlægges. Men hvad med et ægteskab? Jeg elsker Irmelin, men jeg kender hende slet ikke.
Kongen	Gad vist om jeg selv kender hende. Vi skal i hvert fald have en rigtig far-svigerson-snak. Og du skal nok lære hende at kende. Det tager sin tid at arrangere et statsbryllup. <i>(Ud sammen med Johannes.)</i>
Marskallen	Kom De også med, hr. Hans. De har vist stadig en rolle at spille her.
Rejsekam	Hvad mener De? En rolle?
Marskallen	Som hofmarskal må man have blik for hvad der foregår bag facaden. Kom med.
Rejsekam	Med glæde.

## **Mellemspil ved brylluppet**

*Jublande folkemængde udenfor bryllupskirken.*

Stemme 1 Længe leve brudeparret.

Stemme 2 Tillykke Johannes.

Stemme 3 Tillykke Irmelin.

o.s.v.

### 13. billede: Prinsessens gemakker

*Bag himmelsengen står et badekar med vand.  
Johannes og rejsekammeraten kommer ind.*

Johannes Sig mig en gang. Er du klar over at det er min bryllupsdag?

Rejsekam Det er gået op for mig.

Johannes Og så fortæller du mig, at hun er forhekset!

Rejsekam Har alt det jeg har fortalt dig ikke været rigtigt?

Johannes Jo, det har det.

Rejsekam Passer Irmelins opførsel ikke med det jeg har fortalt?

Johannes Jo, det gør det.

Rejsekam Tror du så på mig?

Johannes At Irmelin skulle være forhekset! Jeg vil ikke tro det! .....  
Men jeg må jo tro det!

Rejsekam At erkende problemet er starten på at løse det.

Johannes Jeg hader dine sandheder!  
Hvad skal jeg gøre for at befri hende?

Rejsekam Befri hende? Skal hun befries?

Johannes Hans! Jeg elsker hende over alt i verden!!!  
Hun startede som en drøm. Så blev hun til et ønske. Og så til et mål.  
Men nu er hun mit hjertes begær!

Rejsekam Så du vil virkelig befri hende?

Johannes Er du i tvivl om det?

Rejsekam Så gør som jeg har fortalt dig.

Johannes Kan det ikke være anderledes .....?

Rejsekam Tro mig. For denne sidste gang. Det kan ikke være anderledes.

Johannes Så Gud være med os! *(Ud)*

Rejsekam Hvor er din klippefaste tro nu hende? Åh! Hr. marskal.

Marskallen *(Ind)* Hr. Hans? I prinsessens gemak?

Rejsekam        Må jeg spørge Dem om noget? Hvad er Deres navn ?

Marskallen     Mit navn? Jeg hedder Johan von Treue.

Rejsekam        Det er et smukt navn: Treue ...troskab. Og navnet knytter os sammen: Johannes, Hans, Johan!

Marskallen     Jeg er ikke helt sikker på at jeg forstår .....

Rejsekam        Du har kun et mål i livet: At sikre kongehusets lykke.  
Jeg har kun et mål i livet: At sikre Johannes' lykke.

Marskallen     Så vi har begge prinsessen i tankerne.

Rejsekam        Nemlig! Har hun ikke været lidt ..... anderledes de sidste par år?

Marskallen     Uden at jeg kan udtale mig om hoffets interne anliggender, så: Jo.

Rejsekam        Hun har været fortryllet og forhekset af den trold du så hovedet af.

Marskallen     Det forklarer mange ting.

Rejsekam        Nu har vi chancen for at befri hende.

Marskallen     Vi?

Rejsekam        Jeg har instrueret Johannes om hvad han skal gøre. Han gør det nødvendige. Og du må sørge for at ingen forstyrrer.

Marskallen     Det nødvendige?

Rejsekam        Prinsessen vil helt sikkert skriges og hyle så det runger i gangene.

Marskallen     Det er vi ikke ganske uvant med.

Rejsekam        Men hvis du vil stoppe alle dem, der kommer for at redde prinsessen, så kan vi befri hende.

Marskallen     Hvis det nu er hans majestæt?

Rejsekam        Kongen er måske et problem. Det er trods alt hans datter.

Marskallen     Det skal jeg nok klare.

Rejsekam        Så vil det hele lykkes. Jeg glæder mig, for jeg er træt til døden.

Marskallen     Hvad mener du med det?

Rejsekam        Det vil du finde ud af i morgen.

Marskallen Det er mærkeligt ..... Du kan få folk til at tro på dig og acceptere dig ..... Uden at vi forstår hvorfor.

Rejsekam Er det ikke det, tro handler om? Du tror! Uden at stille betingelser.

Marskallen Det ved jeg.

Rejsekam Og det er det samme med kærligheden: Du elsker! Uden at stille betingelser.

Marskallen Det ved jeg også.

Rejsekam Derfor skal Johannes være uforstyrret. Uanset hvad der sker.

Marskallen Det skal han blive.

*(De omfavner hinanden i stilhed.)*

Johannes *(Ind)* Undskyld!

Rejsekam Når du skal rådføre dig med nogen, så vælg marskallen.

Johannes Det vil jeg gøre med glæde. Men nu kommer Irmelin.

Marskallen Vi trækker os tilbage, Deres højhed.

Johannes Deres højhed?

Marskallen Etiketten! Deres højhed.

Johannes Åh, etiketten. Far lærte mig at etiketten skal svare til indholdet.

Marskallen Jeg tror vores lille rige kan se frem til en interessant fremtid. *(Ud)*

Rejsekam Har du de tre svanefjer?

Johannes Ja.

Rejsekam Og vandet er indviet.

Johannes Gå nu.

Rejsekam Lykke til. Og bliv ikke bange. *(Ud)*

Johannes At skulle mishandle sin brud på bryllupsnatten!  
Kære Gud, giv mig styrke!

Hofdamen *(Ind)* Hendes højhed er på vej.

Prinsessen      *(Ind)* Jeg sagde de kunne gå til ro, komtesse. De kan forlade os.

Hofdamen      Der er min pligt at se efter at alt er i orden.  
Hvad er det der står her bag ---

Johannes      De hørte hvad prinsessen sagde. Gå!

Hofdamen      Deres højhed?! Der står et ---

Johannes      Skal jeg smide Dem ud?

Hofdamen      *(Ud. Hendes stemme høres før døren går i:)*  
Et badekar! Hvad laver et badekar ---

Prinsessen      Du har vist evner, jeg ikke har været opmærksom på. Måske bliver vores ægteskab ikke helt uinteressant.

Johannes      Er det det, du forventer? Kom, lad os sætte os på sengen.

Prinsessen      Jeg kan godt gå selv. Du behøver ikke at bære mig. Nej! Hvad er det? Hvad gør du?!

*(Johannes dukker prinsessen helt ned i badekarret. Hun kommer op første gang som en kulsort svane, anden gang som en hvid svane med en sort ring om halsen, tredje gang som prinsessen.)*

Johannes      Lad disse svanefjer vise dig i din sande skikkelse!

Prinsessen      *(Op som sort svane)* Din Satan! Slip mig! Jeg slår dig ihjel!  
*(Dukkes igen)*

Johannes      Lad dette vand rense din krop og din sjæl!

Prinsessen      *(Op som hvid svane)* Hav medlidenhed med mig. Min krop opløses og falder fra hinanden. *(Dukkes igen)*

Johannes      Kære Vorherre, lad hende antage sin rigtige skikkelse!

Prinsessen      *(Op som prinsessen)* Åh, åh! Hold mig. Hold om mig!

Johannes      Irmelin, kære Irmelin. Er det dig, din rigtige dig?

Prinsessen      Det er mig, kære Johannes! *(Kysser ham)*

Johannes      Det er dig! Du har kun kysset mig én gang før: I kirken. Men da var kysset iskoldt. Jeg må hellere være sikker. *(Kysser hende)*  
Åh, hvor var jeg bange for at jeg skulle miste dig.

Prinsessen      Jeg var så bange for at drukne. Men dybt, dybt inde i mig sad mit rigtige mig og jublede. *(Kysser hinanden)*

Johannes        Jeg har så meget jeg skal fortælle dig. Først og fremmest, hvor højt jeg elsker dig.

Prinsessen      Det kan du ikke fortælle tit nok. Men det har vi hele livet til. Skal vi ikke bruge natten til noget andet?

Johannes        Jo, lad os få en god nats søvn.

Prinsessen      Åh, dit pjathoved. *(Kysser hinanden)*

\*

### **Næste morgen**

Marskallen      *(Udefra)* Hans majestæt kongen.

Kongen            *(Ind)* Kære børn?

Prinsessen      *(Løber hen til ham og kysser ham)* Godmorgen kære far.

Kongen            Så er det rigtigt? Tillykke begge to. Jeg var ude af mig selv i nat. Jeg var lige ved at tro at I slog hinanden ihjel.  
Hvis ikke det var for marskallen og hr. Hans havde jeg alarmeret garden.

Prinsessen      Vi har så meget at fortælle. Til hinanden og også til dig.

Kongen            Aldrig har jeg set to så forelskede unge mennesker. Lige med undtagelse af din mor og jeg. Da vi var blevet gift ---

Prinsessen      Far!

Kongen            Selvfølgelig. En anden gang.

Hofdamen        *(Ind)* Deres højhed, hvad er der sket? De ville ikke lukke os ind .....  
De ser ..... forandret ud .....

Prinsessen      Jeg har været ond mod dig. Men nu skal vi gøre det godt igen.

Hofdamen        Vi .....?

Johannes        Ja, komtesse. Prinsessen og jeg vil give dig en god medgift, så du kan få dig en ordentlig mand.

Hofdamen        Jamen ..... (*Græder*)

Kongen            Kvindfolk! Johannes, du kan lige så godt vænne dig til det: Kvindfolk tuder når de er kede af det. Kvindfolk tuder når de er vrede. Kvindfolk tuder når de er lykkelige. Kvindfolk tuder altid!

Prinsessen        Far!

Marskallen        Hans højvelbårenhed hr. Hans.

Rejsekam         (*Ind*) Godmorgen, Deres majestæt. I unge, smukke turtelduer.

Johannes         (*Løber hen og omfavner ham*) Hans! Tak, gode ven, tak!

Prinsessen        (*Kysser rejsekammeraten*) Tak, Hans. Du må sige hvordan vi kan takke dig rigtigt.

Rejsekam         At se jer to er tak nok.

Prinsessen        Læg den vadsæk fra dig og kom her.

Johannes         Hvorfor har du den med?

Rejsekam         Jeg må væk nu.

Johannes         Nej. Nu skal du tværtimod have det rigtig godt. Og med et halvt kongerige får jeg endnu mere brug for dine råd.

Rejsekam         Det nytter ikke, Johannes. Jeg må væk.

Johannes         Det får du ikke lov til. Marskal!

Marskallen        Deres højhed?

Johannes         Arrester den mand! Han vil desertere.

Marskallen        Med største fornøjelse.

Rejsekam         Det nytter ikke, Johannes. Min opgave er løst.

Johannes         Din opgave?

Rejsekam         At se dig sikkert på vej i livet. Jeg har betalt min gæld, og nu er min tid omme.

Johannes         Din gæld? Hvad mener du? Det er da mig der står i gæld til dig.

Rejsekam         Kan du huske den døde mand i kisten i kirken?



Johannes        Ja ..... og tordenvejret ..... og de to forbrydere. Det er længe siden.

Rejsekam        Du gav dem alt hvad du ejede, for at jeg kunne hvile roligt i min grav.

Johannes        Hvorfor siger du mig?

Rejsekam        Den døde mand ..... det er mig! Og nu har jeg fået fred. Lev vel!  
*(Forsvinder i et nu)*

Johannes        Hans! Hans! Vi har været sammen så længe. Du kan da ikke bare lade mig være alene!

Prinsessen      Måske mente han, at du ikke længere var alene.

Johannes        Irmelin! Elskede. Nej, jeg er ikke alene. Men han efterlader et dybt savn.

Prinsessen      Det hjælper når du fortæller mig om ham.

Kongen          Jeg glæder mig sådan til at høre alt det I to har at fortælle. Men ved I hvad jeg glæder mig endnu mere til?

Johannes        Nej, hvad er det?

Prinsessen      Sig det, far!

Kongen          Når jeg sidder med mine børnebørn på skødet, så skal jeg fortælle dem eventyr. Og det allerbedste eventyr er endda et, der er sandt!

\* \* \*